

simpelt og let, end vi stode for den Række af 15—16 Aar tilbage i Eiden, hvortil jeg nærmest sigter. Dengang havde vi en Mængde forskellige Afdelinger i Statsregnskab og en stor Mængde forskellige Deltagere i det sælles Statsregnskab. Vi maatte den Gang holde Regnskab over Monarkiets sælles Indtægter og Udgifter, over Kongeriget's særlige Indtægter og Udgifter, og over Hertugdømmet Slesvigs, Hertugdømmet Holstens og Hertugdømmet Lauenborgs Indtægter og Udgifter. Kort sagt, der var den Gang mangfoldige saadanne Afdelinger af Statsregnskabet, som nu ikke mere træde frem. Jeg tror derfor, at det vil kunne have nogen Interesse, naar jeg viser, hvorledes man dog den Gang var i Stand til at give slige Oversigter. Jeg har altid betragtet det som Noget, hvortil der ikke burde behøves nogen Opfordring for Finansministeren, men at han, naar Repræsentationen var samlet, efter at et Finansaar var udløbet, selv maatte ønske hurtigt muligt at give en, saavidt gjørligt, paalidelig Fremstilling af det forløbne Finansaars finansielle Resultater. Endel Gjætning maa der jo altid derved fremkomme; men det er jo meget forskjelligt, hvilken Sikkerhed der kan lægges i slig Gjætning. Hvis man opfordrer mig til at gætte Gaader, som jeg ikke selv er med til at stille, saa er det en vanstelig Sag; men, vil man have mig til at gætte, hvad jeg selv vil kunne gjøre i en meget nær Fremtid, og har jeg liggende for mig det Materiale, hvorpaa jeg kan støtte min Anskuelse om, hvad der er rigtig at gjøre, saa er det ikke saa vansteligt endda. Jeg skal derhos bemærke, at Etatsbogholderiet ganske vist naturligvis ikke kan give nogen Forklaring om, hvad de militære Ministerier have lyst til at udgive i Supplementsperioden; men Finansministeren selv maa kunne gjøre det. Thi der kan jo dog ikke komme en eneste Udgift, uden at Finansministeren billiger den; han maa til enhver Tid kunne foredre en Oversigt over, hvad der er paatænkt, og han maa selv kunne dømme om, hvad han vil gaa ind paa eller ikke; — det har i det Mindste altid været min Opfattelse. — Jeg skal nu som et Exempel til Dplysning tage et Bind af Rigsraadsstidenden og da

holde mig til den extraordinære Samling i 1857. Repræsentationen var dengang samlet, da Finansaaret 1856—57 udløb. Jeg fremkom nu dengang i Mødet Onsdag den 15de April med en Oversigt over dets Resultater. — Jeg beder de Herrer lægge Mærke til denne Datum, idet den 15de April følger lige umiddelbart ovenpaa Finansaarets Slutning, medens den 17de Mai ligger saa langt efter Finansaarets Slutning og da navnlig i Forhold til den 15de April, at jeg ganske sikkert tror, at man maa kunne stille ikke lidt strengere Fordringer til en Oversigt, der aflægges den 17de Mai end til den Oversigt, der aflægges den 15de April. Den 15de April fremkom jeg altsaa med min Oversigt. Jeg maatte naturligvis strax gjøre opmærksom paa, at der vilde kunne ske Forandringer i den, men at disse dog i det Væsentlige kun vilde kunne angaa mindre betydelige Summer. Tusinder vilde vel kunne gaa ud af en Post og ind paa en anden, men i det Hele vilde Hovedbalancen dog forblive, som den var, og i ethvert Tilfælde vilde den, som jeg haabede, vise sig gunstigere, end jeg i det Dieblis opgav den til at være. Dette er Indledningen til de Dplysninger, som jeg dengang gav. Jeg skal nu tage f. Ex. Sællesudgifterne for mig. De udgjorde kun et enkelt Alfuit og det, som det ganske vist var mig lettest at holde Kontrol med; men det er en Selvfølge, at, da min Stilling som Finansminister gjaldt det hele Monarki, havde jeg ogsaa Ansvar for alle de enkelte Landsdele med Hensyn til deres Forhold til den almindelige Finansforvaltning. Der var paa det omtalte Sællesbudget 13 forskjellige Udgiftsposter, og jeg skal i det Følgende afrunde Summerne, idet jeg naturligvis ikke vil opholde mig ved Bagateller. Hvad derhos de tvende første Poster „Civilisten“ og „Apanager“ angaar, da vil jeg naturligvis slet ikke gjøre mig nogen Vre af at have opgivet dem paa en Skilling, thi de kunne jo ikke let undergaa væsentlige Forandringer i Supplementsperioden. Jeg kommer derfor strax til den tredie Post: „Geheimstatsraadet“, og jeg skal nu nævne — jeg har det paagjældende Statsregnskab, der udkom den 15de September 1857, liggende for mig —, hvad jeg opgav